

Voorzitter bij accountantscongres Curaçao over toekomstbestendigheid

Na drie jaar afwezigheid vanwege corona was op 3 en 4 november het grootste netwerkevent voor financials, accountants en internal auditors van de Cariben terug op Curaçao: het DCAA-NBA Opleidingen Congres.

DCAA is de Dutch Caribbean Accountants Association, de vereniging van Nederlandse accountants in de Cariben. Onder de sprekers uit binnen- en buitenland waren priesteres en activiste Mpho Tutu, oud Nederlandse Antillen-minister-president Suzy Römer en NBA-voorzitter Kris Douma.

Thema van het congres was 'toekomstbestendigheid': Wat gebeurt er in de wereld om ons heen en hoe verhoudt dit zich tot Curaçao? Daarbij ging het onder meer over belastingwetgeving, de staatkundige structuur en de voordelen die Curaçao hieruit kan onttelen, maar ook over thema's als *personal branding*, politieke sensitiviteit en persoonlijk leiderschap.

NBA vraagt actievere houding van accountant in aandeelhoudersvergadering

De NBA heeft een nieuw concept van Handreiking 1118 gepubliceerd voor consultatie, over het optreden van de externe accountant in de aandeelhoudersvergadering. Belangrijkste wijziging in de handreiking is dat de NBA accountants vraagt om, na afstemming met de voorzitter van de AvA, meer transparantie te geven over de bevindingen van de accountant tijdens de controle.

De accountant moet er bij het bestuur van de gecontroleerde organisatie op aandringen om informatie die voor de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) relevant is, te kunnen delen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen communicatie over de controle, de jaarrekening en andere informatie in het jaarverslag, zoals bijvoorbeeld ESG-informatie. Bij elk onderdeel geeft de handreiking concrete voorbeelden waarover de accountant kan rapporteren in de presentatie aan de aandeelhouders.

Denk aan het identificeren van klimaatrisico's, indruk van de cultuur of de inzet van fraudespecialisten.

Opdracht

Nieuw in de handreiking is de 'opdracht voor de accountant'. Die is toegevoegd om te zorgen dat het controleplan voor de jaarrekening vooraf in de AvA wordt besproken. Dat geldt ook voor andere opdrachten, zoals bijvoorbeeld een ESG-rapportage. De accountant heeft ook de mogelijkheid om vragen over

de bevindingen uit de controle te beantwoorden, al blijft de onderneming zelf hiervoor verantwoordelijk. Net als bij kernpunten van de controle (*key audit matters*) gaat de NBA ervan uit dat de accountant zaken die worden gedeeld met de AvA eerst deelt met het management en de raad van commissarissen. Ook adviseert de NBA dat de accountant die informatie afstemt met deze partijen, omdat de verplichting om informatie te delen met de algemene vergadering rust op het bestuur en de raad van commissarissen en niet op de accountant.

De consultatie van de concepthandreiking duurt tot en met 23 december 2022. Meer informatie is te vinden via nba.nl.

Gerdien Vlot nieuwe voorzitter Commissie MKB

Gerdien Vlot is door het bestuur van de NBA benoemd tot voorzitter van de Commissie MKB. Zij volgt per 1 januari 2023 Steef Visser op, die acht jaar voorzitter van de commissie was.

Gerdien Vlot is mkb-accountant en heeft een eigen kantoor in Gorinchem. Ze heeft bestuurservaring opgedaan als lid, voorzitter en vice-voorzitter van de commissie Praktijkopleiding NOvAA, bestuurslid van de Nederlandse Federatie Belastingadviseurs (nu RB), als vice-voorzitter Bedrijfskern Hardinxveld-Giessendam en penningmeester van Vereniging Novak. Op dit moment is ze lid van de Commissie van Verbinding Register Belastingadviseurs.

“Ik bouw graag verder op het vele werk van de Commissie MKB”, aldus Gerdien Vlot. “De mkb-accountant speelt voor veel ondernemers een cruciale rol. Ik vind het een eer om daaraan de komende jaren een bijdrage te mogen leveren.”

De Commissie MKB adviseert het NBA-bestuur over ontwikkelingen in het mkb. Naast deskundigheidsbevordering, ondersteuning van de beroepspraktijk en collectieve belangenbehartiging, beoordeelt de commissie ook de wenselijkheid en schaalbaarheid van regelgeving. De commissieleden zijn allen werkzaam in de (kleine) mkb-praktijk, met een focus op de samenstelpraktijk.

NBA Helpt-webinar over duurzaamheidsrichtlijn: veel behoefte aan houvast

Het NBA Helpt-webinar ‘CSRD, klaar voor de start’ (3 november 2022) ging in op de achtergrond en praktische gevolgen van de nieuwe Europese duurzaamheidsrichtlijn CSRD, de Europese Corporate Sustainability Reporting Directive.

Deze richtlijn stelt vanaf 2024 een toenemend aantal organisaties verplicht om duurzaamheidsinformatie te rapporteren en te laten controleren. Het Europees Parlement heeft op 10 november met de richtlijn ingestemd. Qua implementatie zal nog veel afhangen van de aan de CSRD

gekoppelde European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Deze standaarden zijn na consultatie eerder dit jaar vrijwel afgerond; de eerste set is in november verschenen.

Meer dan zevenhonderd deelnemers volgden het webinar live. Vooral de behoefte aan concreet-

heid en houvast bleek groot. De boodschap van de sprekers was eensgezind: Wacht niet te lang op volledige duidelijkheid, maar ga aan de slag en gebruik de CSRD als hulpmiddel bij het verduurzamen van de eigen organisatie. Het webinar is terug te kijken via het YouTube-kanaal van de NBA.

Handreiking 1150: rapporteren over controleaanpak frauderisico's

De NBA heeft een nieuwe handreiking gepubliceerd over het rapporteren over de controleaanpak frauderisico's in de controleverklaring. NBA Handreiking 1150 geeft hierover nadere uitleg.

De handreiking gaat onder meer in op de verantwoordelijkheden van de accountant, het bestuur en de met governance belaste personen en de vertrouwelijkheid. Ook bevat de handreiking verschillende rapporteringsscenario's.

De concepthandreiking is in het voorjaar van 2022 geconsulteerd. De definitieve versie van de handreiking is op een aantal punten aangepast. Zo is de status van aanbevelingen verduidelijkt en is de koppeling tussen frauderisicofactoren en frauderisico's verder uitgewerkt. De handreiking is beschikbaar via nba.nl

Fiscale eindejaars-tips 2022

De NBA-uitgave 'Eindejaars-tips 2022' is beschikbaar via nba.nl. De publicatie bevat fiscale tips voor ondernemers, dga's, werkgevers, btw-tips en tips voor alle belastingplichtigen.

De uitgave is beschikbaar als pdf- en als Word-versie. Kantoren kunnen de Word-versie voorzien van eigen kantoorlogo en deze gebruiken bij de communicatie richting hun klanten.

ABN Amro winnaar Kristalprijs 2022

Op 29 november is de jaarlijkse Kristalprijs voor beste mvo-verslaggeving uitgereikt aan ABN Amro NV, tijdens een online Kristalevent.

De Kristalprijs is een prijs van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat in samenwerking met de NBA. Dit jaar werd de juryprijs uitgereikt aan de organisatie met de beste mvo-verslaglegging op het thema mensenrechten. Alle nominaties voor de Kristalprijs 2022 werden beoordeeld door een panel van deskundigen en de Kristaljury. Dat leverde uiteindelijk een top drie op, die naast ABN Amro bestond uit Unilever en Philips.

De volgende editie van het Kristalevent is zoals elke twee jaar gebruikelijk weer gebaseerd op de Transparantiebenchmark van EZK en wordt eind 2023 toegekend, tijdens een live bijeenkomst. De Transparantiebenchmark is een tweejaarlijkse meting die in kaart brengt hoe transparant het Nederlandse bedrijfsleven is met betrekking tot maatschappelijke verslaggeving.

NBA-Jaarplan 2023: Een flexibel beroep, een flexibele beroepsorganisatie

Een flexibel beroep, dat niet alleen terugkijkt, maar ook vooruitblijkt en oog heeft voor actuele ontwikkelingen. En een flexibele en veerkrachtige beroepsorganisatie, die snel kan inspelen op verandering en leden zo effectief kan ondersteunen: daarover gaat het Jaarplan 2023 van de NBA.

De transitie naar een duurzame economie heeft grote impact op het accountantsberoep. De nieuwe Europese duurzaamheidsrichtlijn CSRD vraagt om snel handelen en het vertalen van nieuwe verplichtingen naar het accountantsvak. Daarom is duurzaamheid een speerpunt voor de NBA in het komende jaar.

Tegelijk blijft het vertrouwen in instituties verder dalen. Vertrouwen in de accountantssector vraagt om

een beroep met een hoog moreel gezag en een voorbeeldfunctie als het gaat om integriteit. Dat heeft ook te maken met de cultuur binnen het beroep; eveneens een speerpunt voor de NBA in 2023.

Kerngebieden

Naast die beide speerpunten richt de NBA de blik op een aantal kerngebieden, zoals eerder geformuleerd in de Vernieuwingsagenda, het meerjarenplan van de beroepsorganisatie. Daarbij gaat het om de maatschappelijke

relevantie van de accountant, onomstreden kwaliteit in de beroepsuitoefening, een lerend beroep en de accountant als sterk merk. En als vijfde kerngebied ook de NBA zelf, als toekomstbestendige beroepsorganisatie.

Ondertussen wordt vanuit het NBA-bestuur, met het oog op de toekomst, ook nagedacht over de *license to operate* van de NBA. Het jaarplan memoreert daarom ook een aantal terreinen die de komende periode meer aandacht verdienen.

Het Jaarplan 2023 is toegelicht tijdens de Ledenvergadering van 12 december jl. en is te vinden via nba.nl.

NBA publiceert herziene Standaard 3810N over duurzaamheidsverslaggeving

Begin oktober is de herziene Standaard 3810N 'Assurance bij duurzaamheidsverslaggeving' goedgekeurd door het NBA-bestuur. Deze standaard vervangt de bestaande Standaard 3810N 'Assurance inzake maatschappelijke verslagen', die dringend toe was aan herziening.

De herziene Standaard 3810N geeft invulling aan de vereisten van Standaard 3000A en geeft inzicht in de werkzaamheden die een accountant uitvoert bij assurance-opdrachten bij duurzaamheidsinformatie in het jaarverslag, of in een apart duurzaamheidsverslag. De standaard is verplicht van

toepassing op duurzaamheidsverslaggeving over verslagjaren eindigend op 15 december 2023 of daarna, maar kan vrijwillig eerder worden toegepast.

Internationaal is de nieuwe assurancestandaard bijzonder. Er zijn weinig tot geen andere landen die al standaarden

voor de assurance bij duurzaamheidsverslaggeving hebben opgesteld. De meest bekende handvatten, de Extended External Reporting Guidance van de IAASB, zijn tijdens het herzieningsproces mede gebruikt om de Standaard 3810N verder vorm te geven. Wel is op dit moment de IAASB gestart met de ontwikkeling van een vergelijkbare assurance standaard.

De herziene standaard is gepubliceerd op 8 november 2022 en beschikbaar via nba.nl.

IN HERINNERING PAUL EKELSCHOT

(3 april 1942 - 3 november 2022)

Paul Ekelschot startte zijn carrière in 1971 bij de Interne Accountantsdienst (IAD) van Philips, na een studie Economie aan de Hoge School Rotterdam (later Erasmus Universiteit), waar hij zijn accountantsdiploma behaalde. Nadat hij voor de IAD van Philips in Nederland, Frankrijk en België had gewerkt, startte hij in 1989 bij Ahold met de opdracht om een interne-accountantsdienst op te zetten. In de jaren daarna groeide Ahold uit tot één van de grootste internationale retailers.

Bij de laatste acquisities, met onder andere US Food-service, ICA Zweden en Disco Argentinië, gaf hij uit hoofde van zijn functie heldere waarschuwingen af aan de raad van bestuur om frauderisico's niet te negeren. Deze affaires en de *sideletters* bij een aantal acquisities leidden uiteindelijk tot het 'drama Ahold', zoals beschreven in het boek van journalist Jeroen Smit. De integriteit van Ekelschot en zijn rechte doorzetting wordt daarin bevestigd en ook door zijn directe medewerkers en collega's geroemd. Naar aanleiding van onder andere deze affaire werden de corporate governance-richtlijnen aangescherpt.

Ekelschot was als intern accountant ook vier jaar lang bestuurslid van het NIVRA, tussen eind 1997 en eind 2001 en in 1994 medeoprichter van het Institute of Internal Auditors (IIA). Na zijn pensionering bij Ahold in 2002 trad hij toe tot de internationale board van

non-profitorganisatie Habitat for Humanity. Hij noemde het de mooiste baan van zijn carrière en steunde met hart en ziel de visie van Habitat om "A world where everyone has a decent place to live" te bouwen. Hij pakte ook zijn oude liefde voor fotografie weer op.

Ekelschot genoot van het leven, wilde dat graag met anderen delen en nodigde iedereen uit voor een samenzijn in zijn geliefde Zuid-Frankrijk, waar hij de vriendschap vierde met een goed gesprek en een dito glas wijn. Hij werd tachtig jaar oud.

IN MEMORIAM

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van negen collega's.

- **Joost Machiel Adriaan den Boer RA**, Enschede, overleden 6 november 2022, 95 jaar
- **Hans Bouwer AA**, Ruurlo, overleden 25 augustus 2022, 86 jaar
- **Robert Cornelis Brouwer RA**, Nieuwkoop, overleden 30 oktober 2022, 83 jaar
- **Wouter Albert Dreschler AA**, Hardinxveld-Giessendam, overleden 24 november 2021, 75 jaar
- **Paulus Petrus Maria Ekelschot RA**, Zandvoort, 3 november 2022, 80 jaar
- **Menno Haanstra RA, Meppel**, 1 oktober 2022, 48 jaar
- **Roselyn Marie Solange Jobse-Jessurun RA**, Cas Grandi, Curaçao, overleden 31 augustus 2022, 63 jaar
- **Petrus Paulus Clemens Maria Moonen RA**, Amsterdam, overleden 8 juli 2022, 75 jaar
- **Jan Hendrik Postmus RA**, Breda, overleden 28 september 2022, 91 jaar
- **Johannes Laurentius Gerardus de Schouwer RA**, Bussum, overleden 19 oktober 2022, 78 jaar
- **Albert Hendrik Arie Struijk RA**, Epe, overleden 4 september 2022, 76 jaar
- **Johannes Hubertus Trauschke RA**, Nieuw-Vennep, overleden 22 augustus 2022, 81 jaar
- **Paul Jacob Verboon AA**, Brummen, overleden 19 augustus 2022, 55 jaar
- **Edwin de Wit AA**, Den Helder, overleden 9 november 2022, 50 jaar